

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie február 2013

I. senát

Nálezy:

spisová značka	I. ÚS 553/2012
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	16. januára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv a slobôd uznesením krajského súdu.</p> <p>Sťažovateľ podal krajskému súdu žalobu podľa § 250t OSP proti nečinnosti orgánu verejnej správy – obvodnému úradu, ktorou sa domáhal, aby krajský súd nariadil obvodnému úradu konať a rozhodnúť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia (ďalej len „žaloba“).</p> <p>Žalobu sťažovateľ odôvodnil tým, že obvodný úrad v jeho reštitučnej veci, resp. jeho právneho predchodcu, od 30. decembra 1992 nerozhodol, pričom uviedol, že za posledných 6 rokov neboli obvodným úradom vykonané žiadne úkony.</p> <p>Uznesením krajského súdu bola žaloba zamietnutá.</p> <p>Prvou námietkou sťažovateľa je tvrdenie, že uznesenie krajského súdu „sa nevenovalo argumentom sťažovateľa uvedeným v žalobe (nečinnosť správneho orgánu spočívajúca v tom, že za posledné cca 4 roky nebol v konaní urobený žiadny úkon)“.</p> <p>Druhou námietkou sťažovateľ poukazuje na to, že v uznesení krajského súdu nie je uvedené, prečo v prípade obvodného úradu „neplatí všeobecná zodpovednosť orgánu verejnej správy prijať také organizačné a personálne opatrenia, ktoré zabezpečia plnenie jeho úloh v súlade s povinnosťami, ktoré mu ukladá zákon“.</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd sa stotožňuje s prvou námietkou sťažovateľa, že krajský súd sa nevenoval jeho argumentom v žalobe o tom, že obvodný úrad nevykonal za posledné 4 roky žiadne úkony.</p> <p>Z uznesenia krajského súdu vyplýva, že krajský súd z administratívneho spisu zistil, že „od roku 2005 až do 7. 12. 2011 prebiehala medzi navrhovateľom a odporcom písomná korešpondencia týkajúca sa predmetu konania“, pričom v závere uznesenia krajský súd skonštatoval, že „Odporca bol počas celého správneho konania činný a s navrhovateľom komunikoval prostredníctvom korešpondencie.“</p> <p>Ústavný súd z vyžiadaného spisu obvodného úradu zistil, že je pravda, že obvodný úrad komunikoval so sťažovateľom prostredníctvom korešpondencie.</p> <p>Je však potrebné zdôrazniť, že podania adresované obvodným úradom sťažovateľovi minimálne od roku 2007 boli výlučne reakciou na sťažovateľove žiadosti a v mnohých prípadoch až prosby o konanie vo veci. Obvodný úrad vo svojich podaniach iba opakovane sťažovateľovi oznamoval, že v jeho veci ešte rozhodnuté nebolo, resp. že vec nebola na rozhodnutie pridelená žiadnemu zamestnancovi, t. j. nevykonal žiadny úkon smerujúci ku meritórnemu rozhodnutiu vo veci sťažovateľa.</p> <p>Krajský súd napriek tvrdeniu sťažovateľa obsiahnutému v žalobe, že obvodný úrad</p>

	<p>počas 4 rokov nevykonával žiadny úkon, pričom ide o nosný dôvod celej žaloby, iba skonštatoval, že obvodný úrad komunikoval so sťažovateľom prostredníctvom korešpondencie, pričom neuviedol, čoho sa korešpondencia týkala a či túto korešpondenciu možno posúdiť ako úkony orgánu verejnej správy, ktoré smerovali a boli nevyhnutné pre meritórne rozhodnutie vo veci sťažovateľa a či nešlo iba o úkony, ktoré boli pre rozhodnutie vo veci bez právneho významu.</p> <p>Orgán verejnej správy koná spôsobom ustanoveným zákonom iba vtedy, ak vykonáva úkony, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci, s ktorou sa na nich účastník správneho konania obrátil.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že krajský súd dospel k rozhodnutiu bez toho, aby sa v odôvodnení svojho uznesenia vysporiadal s rozhodujúcou skutočnosťou tvoriacou základ pre toto rozhodnutie, preto ide o rozhodnutie arbitrárne, teda za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>V súvislosti s druhou námietkou sťažovateľa je potrebné poukázať na to, že záver krajského súdu, že žaloba sťažovateľa podľa § 250t OSP nie je dôvodná, pretože „... na jedného zamestnanca pripadá cca 900 spisov... situácia je spôsobená vážnymi... dôvodmi (nízky počet zamestnancov), ktorých riešenie nespadá do právomoci odporcu“, je v rozpore s judikatúrou ústavného súdu.</p> <p>Judikatúra je obsiahnutá v nálezoch ústavného súdu, ktorými ústavný súd rozhodoval o sťažnostiach na prietahy v konaniach pred všeobecnými súdmi. Nie je však žiadny dôvod, aby nečinnosť súdov a orgánov verejnej správy bola posudzovaná podľa odlišných kritérií, a preto je táto judikatúra v plnom rozsahu aplikovateľná i pri posudzovaní namietanej nečinnosti orgánov verejnej správy.</p> <p>Konanie orgánu verejnej správy, ktorý nevykonával žiadny úkon smerujúci ku konečnému rozhodnutiu vo veci sťažovateľa a počas štyroch rokov iba opakovane na základe mnohých žiadostí sťažovateľa ako účastníka správneho konania o rozhodnutie v jeho veci, resp. o oznámenie komu bola vec pridelená na rozhodnutie, sťažovateľovi iba oznamuje, že pre nedostatok pracovníkov obvodného úradu vec nebola na rozhodnutie nikomu pridelená, je potrebné hodnotiť ako nečinnosť orgánu verejnej správy. Nedostatočné personálne obsadenie obvodného úradu nie je vážnym dôvodom, ktorým možno nečinnosť orgánu verejnej správy ospravedlniť.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že v citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu boli vyvedené závery, ktoré sú arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň majú za následok porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu porušené bolo.</p> <p>Uznesenie krajského súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 52/1999, III. ÚS 14/2000, II. ÚS 48/96, I. ÚS 19/2000, I. ÚS 50/2001, III. ÚS 17/02, IV. ÚS 15/03, III. ÚS 10/02, I. ÚS 15/02</p>

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 290/2012</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Milan Ľalík</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>6. februára 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ likvidátor obchodnej spoločnosti v dodatočnej likvidácii namietal porušenie označených práv uznesením krajského súdu v konkurznom konaní.</p> <p>Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením bola nariadená dodatočná likvidácia obchodnej spoločnosti (ďalej len „dlžník“) a súčasne týmto uznesením</p>

	<p>bol sťažovateľ vymenovaný do funkcie likvidátora dlžníka. Sťažovateľ zistil, že dlžník má viacero veriteľov a nie je schopný po dlhší čas plniť svoje splatné záväzky; teda že je platobne neschopný, ako aj predĺžený.</p> <p>Sťažovateľ podal preto návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok likvidovaného dlžníka. Okresný súd uznesením vyzval sťažovateľa, aby návrh na vyhlásenie konkurzu doplnil o poslednú riadnu individuálnu účtovnú závierku. Sťažovateľ na základe tejto výzvy okresného súdu predložil „... poslednú riadnu individuálnu účtovnú závierku dlžníka ku dňu 31.12.2002, pozostávajúcu z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - súvahy v plnom rozsahu ku dňu 31.12.2002, - výkaz ziskov a strát v plnom rozsahu ku dňu 31.12.2002, <p>v rozsahu, v akom boli založené v súdnom spise okresného súdu...“.</p> <p>Okresný súd následne po doplnení návrhu sťažovateľom napadnutým uznesením návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka odmietol s odôvodnením, že sťažovateľom predloženú riadnu individuálnu účtovnú závierku dlžníka „... nemožno považovať za riadnu...“.</p> <p>Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namieta nepreskúmateľnosť, neodôvodnenosť, a tým aj arbitrárnosť napadnutého uznesenia okresného súdu z dôvodu ním tvrdenej absencie odôvodnenia myšlienkových pochodov okresného súdu vo vzťahu k požadovaným náležitostiam riadnej individuálnej účtovnej závierky dlžníka.</p> <p>V tejto súvislosti sťažovateľ v sťažnosti tiež uviedol: „Z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, a to hlavne do budúca, ako má vyzeráť účtovná závierka, aby mohol likvidátor znovu podať návrh na vyhlásenie konkurzu, ktorý by spĺňal požiadavky súdu (zvlášť z dôvodu, že likvidátor inými písomnosťami nedisponuje).“</p> <p>Podstata sťažnosti sa týka nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vo vzťahu k požiadavke na predloženie riadnej individuálnej účtovnej závierky dlžníka, ako súčasť návrhu na vyhlásenie konkurzu.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Likvidácia vo svojej podstate predstavuje vyporiadanie majetkových vzťahov zanikajúceho subjektu – právnickej osoby. S likvidáciou je spojený celý komplex ekonomických a právnych vzťahov smerujúcich k definitívnemu urovnaniu majetkových a právnych pomerov likvidovaného subjektu.</p> <p>Likvidáciu uskutočňuje likvidátor, ktorý však vykonáva úkony v mene likvidovaného subjektu. Ustanovením likvidátora do funkcie prechádza na neho pôsobnosť štatutárneho orgánu konať v mene spoločnosti; likvidátor však robí v mene spoločnosti iba úkony smerujúce k likvidácii spoločnosti (§ 72 ods. 1 Obchodného zákonníka). Za takejto situácie spoločnosť ani nemôže podať sama na seba ako dlžník návrh na vyhlásenie konkurzu, pretože pôsobnosť štatutárneho orgánu už prešla na likvidátora spoločnosti. Likvidátor je preto nepochybne oprávnený, resp. povinný podať návrh na vyhlásenie konkurzu na likvidovanú spoločnosť.</p> <p>Likvidátor však podáva takýto návrh v mene dlžníka. Táto skutočnosť vyplýva jednak z ustanovenia § 11 ods. 1 druhej vety zákona o konkurze a reštrukturalizácii (návrh na vyhlásenie konkurzu je oprávnený podať... v mene dlžníka likvidátor, pozn.), ale aj z 11 ods. 2 druhej vety zákona o konkurze a reštrukturalizácii (... túto povinnosť v mene dlžníka má rovnako... likvidátor dlžníka, pozn.). Tento záver potvrdzujú aj ďalšie ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii, v ktorých je priebeh konania podmienený tým, či návrh na vyhlásenie konkurzu podáva veriteľ alebo dlžník, no nie likvidátor dlžníka. Konkrétne § 12 zákona o konkurze a reštrukturalizácii rozlišuje náležitosti návrhu na vyhlásenie konkurzu v závislosti od toho, či návrh na vyhlásenie konkurzu podal veriteľ alebo dlžník. Tiež v § 18 a § 19 zákon o konkurze a reštrukturalizácii upravuje postup súdu pri vyhlásení konkurzu na základe návrhu dlžníka alebo veriteľa. Preto, aj keď je likvidátor oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu, koná však v mene a na účet dlžníka, z čoho vyplýva, že takýto úkon je úkonom dlžníka.</p> <p>Sťažovateľ v sťažnosti vyčíta, že z napadnutého uznesenia okresného súdu nie je zrejmé, aké má mať vlastne účtovná závierka náležitosti, aby sťažovateľ ako likvidátor mohol opäť podať návrh na vyhlásenie konkurzu na dlžníka. Tým mal okresný súd porušiť sťažovateľovo základné právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd upriamuje pozornosť sťažovateľa na skutočnosť, že návrh na vyhlásenie konkurzu podával sťažovateľ ako likvidátor v mene dlžníka</p>

	<p>(§ 11 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii). Vymenovaním do funkcie likvidátora nadobudol sťažovateľ oprávnenie vykonávať v mene dlžníka úkony smerujúce k likvidácii dlžníka. Táto skutočnosť vyplýva z už citovanej zákonnej úpravy, ale tiež nepochybne aj z výpisu z obchodného registra dlžníka.</p> <p>V súvislosti s výkonom funkcie likvidátora bol sťažovateľ aj oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu na dlžníka. Tento návrh však podával v mene dlžníka. Preto prípadné nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktorým okresný súd odmietol návrh sťažovateľa ako likvidátora, nemohlo porušiť sťažovateľovo základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ sa podanou sťažnosťou nedomáhal ochrany svojho základného práva, resp. práva, ale ochrany práv iného subjektu, v danom prípade práv dlžníka. Ako však vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, teda nie práv iného subjektu.</p> <p>Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že aj keď bol sťažovateľ vymenovaný do funkcie likvidátora súčasne s nariadením dodatočnej likvidácie dlžníka ešte v roku 2006, návrh na vyhlásenie konkurzu na dlžníka podal až v roku 2012. V okolnostiach daného prípadu bola nariadená dodatočná likvidácia dlžníka, ktorý bol vymazaný z obchodného registra v roku 2004.</p> <p>Likvidátor je povinný podať návrh vyhlásenie konkurzu bez zbytočného odkladu po zistení úpadku dlžníka. Táto povinnosť likvidátora vyplýva z ustanovenia § 72 ods. 2 Obchodného zákonníka, ako aj § 11 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. V návrhu na vyhlásenie konkurzu sťažovateľ ako likvidátor uviedol zistenie, že dlžník má viacero veriteľov a dlhší čas nie je schopný plniť svoje splatné záväzky. Podľa názoru ústavného súdu pri starostlivom plnení funkcie likvidátora mohol sťažovateľ tieto skutočnosti zistiť a návrh podať podstatne skôr. Tým sa sťažovateľ mohol vyhnúť problémom so zabezpečením účtovných dokladov potrebných k návrhu na vyhlásenie konkurzu, na ktoré tiež v sťažnosti poukazoval.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa, likvidátora obchodnej spoločnosti v dodatočnej likvidácii, na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením okresného súdu porušené nebolo.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 371/2012</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Peter Brňák</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>6. februára 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených práv postupom a rozhodnutím krajského súdu v konkurznom konaní.</p> <p>Námietky sťažovateľky týkajúce sa ňou tvrdeného porušenia označených práv, k porušeniu ktorých malo dôjsť v príčinnej súvislosti s rozhodnutím (opatrením) krajského súdu, sú založené najmä na jej tvrdení o nepreskúmateľnosti predmetného rozhodnutia, z ktorého nie je zrejmé, akými úvahami sa krajský súd riadil pri formulovaní svojich faktických a právnych záverov („<i>absentuje akýkoľvek odkaz na hmotnoprávne predpisy... najmä nezdôvodnil svoj právny postup odkazom na relevantné právne normy... použil svojvoľný a arbitrárny výklad práva... nevysvetlil svoj postup, prečo má byť</i></p>

	<p>výťažok zo speňažovania majetku o jeden milión nižší... krajský súd sám poukázal na to, že vedome odmietol aplikovať ustanovenia hmotnoprávneho predpisu bez akéhokoľvek zákonného podkladu, svedčí v prospech opodstatnenosti našej sťažnosti...“).</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Možno konštatovať, že krajský súd sa v dostatočnej miere (po odstránení nedostatkov vytýkaných mu najvyšším súdom) vysporiadal s podstatou sťažovateľkou produkovanej argumentácie.</p> <p>Sťažovateľka dostala odpoveď na všetky okolnosti prípadu a z ústavnoprávneho hľadiska preto nie je žiadny dôvod, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktoré nevykazujú znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené.</p> <p>Ústavný súd poznamenáva, že nie je oprávnený ani povinný postup a hodnotenie krajského súdu nahrádzať a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do jeho právneho názoru.</p> <p>Ústavný súd pripomína, že výklad ustanovení zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) patrí do výlučnej právomoci všeobecného súdu. Ako už bolo uvedené, ústavný súd preskúmava výklad uvedených ustanovení krajským súdom v napadnutom uznesení z toho hľadiska, či nie je svojvoľný, teda arbitráry.</p> <p>O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.</p> <p>Ústavný súd taktiež poukazuje na to, že všeobecný súd musí dať vo svojom rozhodnutí odpoveď na tie otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ pre výrok rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie.</p> <p>Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že správkyňa konkurznej podstaty (ďalej len „správkyňa“) konala v súlade s ustanovením § 27 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní v znení aktuálnom v čase rozhodovania, podľa ktorého predaj mimo dražby uskutoční správca so súhlasom súdu a za podmienok ním určených.</p> <p>Tieto podmienky stanovil krajský súd opatrením, keď okrem iného určil, že „<i>lehotu na obhliadku vecí, na podanie návrhu kúpnej ceny, otváranie obálok s návrhom kúpnej ceny, podmienky stanovenia kupujúceho a ďalšie náležitosti uvedie správkyňa v oznámení, ktorým sa zverejní predaj majetku patriaceho do konkurznej podstaty</i>“, a, že „<i>podrobnosti o predávaných veciach a o výške zálohy, ktorá musí byť najmenej 50 %, ktorá musí byť zaplatená, stanoví správca v podmienkach predaja, ktoré budú kupujúcim k dispozícii najmenej 5 dní pred termínom odovzdávania obálok</i>“.</p> <p>V súlade s týmto opatrením vydala 4. augusta 2006 správkyňa „<i>Podrobné podmienky predaja majetku úpadcu...</i>“. Jednou z podmienok bola povinnosť záujemcu o kúpu majetku patriaceho do konkurznej podstaty „<i>zaplatiť na účet správkyne konkurznej podstaty... [sumu] minimálne vo výške 50 % z navrhutej kúpnej ceny do 14. 8. 2006 do 11.00 hod</i>“.</p> <p>Správkyňa teda bola oprávnená stanoviť podrobnejšie podmienky predaja majetku úpadcu (pričom tieto boli riadne uverejnené v novinách).</p> <p>K námietke sťažovateľky o „<i>neexistencii... pôvodného Opatrenia Krajského súdu... zo dňa 16. augusta 2006</i>“ v súvislosti s jeho zrušením najvyšším súdom uznesením z 29. marca 2012 ústavný súd poznamenáva, že najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že „<i>súd prvého stupňa v odôvodnení dovolaním napadnutého opatrenia neuviedol, ktoré podmienky, stanovené pre predaj majetku, záujemca, ktorý ponúkol vyššiu cenu, nespĺnil a odvolal sa iba na zápisnicu o výsledkoch oboznámenia sa s ponukami zo dňa 15. 08. 2006, ktorá rovnako neobsahuje žiadne skutočnosti, týkajúce sa splnenia podmienok predaja majetku. V dôsledku uvedených skutočností možno konštatovať, že napadnuté opatrenie je vzhľadom na nedostatok jeho odôvodnenia nepreskúmateľné. Keďže postupom súdu prvého stupňa bola účastníkom konkurzného konania odňatá možnosť konať pred súdom, je dovolanie prípustné podľa § 237 písm. f/ v spojení s § 243f ods. 1 písm. a/ O. s. p. Dovolací súd preto napadnuté opatrenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie /§ 243b v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p./“.</i></p> <p>Predmetná vec bola teda vrátená krajskému súdu pre účely riadneho odôvodnenia svojho rozhodnutia, ktoré by sa tak stalo právne preskúmateľným.</p>

	<p>Uvedený nedostatok v sťažnosťou napadnutom (ostatnom) opatrení krajský súd už napravil a svoj postup vysvetlil spôsobom, ktorý nie je možné považovať – podľa názoru ústavného súdu – za ústavne nekonformný.</p> <p>Sťažovateľka súčasne namietala aj porušenie svojho základného práva „vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy a právo na majetok podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu“ postupom a rozhodnutím krajského súdu z 30. mája 2012.</p> <p>Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry zastáva názor, že všeobecný súd spravidla nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj základné práva vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, ako aj právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocenčné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda o prípadnom porušení uvedených práv by bolo možné v danej veci uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocenčných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.</p> <p>Keďže namietaným postupom a rozhodnutím nebolo porušené základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť následne ani k porušeniu v danom prípade namietanému porušeniu práv majetkového charakteru.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom krajského súdu v namietanom konaní a jeho rozhodnutím porušené nebolo.</p>
<p>požité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd. I. ÚS 48/02, I. ÚS 356/2011, I. ÚS 117/05, II. ÚS 539/2011, IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 115/03, II. ÚS 78/05, I. ÚS 310/08, I. ÚS 253/2012</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 464/2012</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Marianna Mochnáčová</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>16. januára 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovatelia namietali porušenie ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva, ktoré začalo v roku 1994.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že po právnej stránke ide o konanie o určenie vlastníckeho práva, ktoré patrí ku štandardnej rozhodovacej činnosti súdov a nie je zložitá.</p> <p>Je však potrebné poukázať na to, že na strane žalovaných boli pôvodne štyria účastníci, z ktorých niektorí zomreli a účastníkmi konania sa stali ich právní nástupcovia.</p> <p>Takisto na strane žalobkyne došlo ku právnomu nástupníctvu. V konečnom dôsledku je tak počet všetkých účastníkov konania 10, čo prispieva k faktickej zložitosti veci, a tým aj k predlžovaniu súdneho konania.</p> <p>2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Je potrebné skonštatovať, že aj nečinnosť sťažovateľov, resp. ich právnej predchodkyne prispela k neprimeranej dĺžke konania.</p> <p>Napriek tvrdenému pocitu krivdy a nespravodlivosti, ktorá u ich matka mala v dôsledku dlhotrvajúcemu súdnemu konaniu pretrvávajúť a tieto pocity sú prítomné aj</p>

	<p>u sťažovateľov, sťažovatelia okresnému súdu neoznámili, že sú právnymi nástupcami účastníčky konania, ktorá zomrela. Potom, ako túto okolnosť zistil sám okresný súd, sa sťažovatelia nedostavili ihneď na prvý úkon – informatívny výsluch zákonnou sudkyňou.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup samotného okresného súdu.</p> <p>Konanie, ktoré prebieha už 18 rokov, zjavne prekračuje ústavné medze primeranosti tohto konania. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nepovažoval za potrebné poukazovať na jednotlivé prietahy v konaní spôsobené jednak nečinnosťou, ale aj neefektívnou a nesústredenou činnosťou okresného súdu.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo. Sťažovateľom priznáva finančné zadosťučinenie v sume po 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 171/2010, I. ÚS 222/2010

spisová značka	I. ÚS 502/2012
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	6. februára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie základného práva garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v dedičskom konaní, ktoré začalo v roku 1955.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania je závislá najmä od jeho skutkovej a právnej zložitosti potom, ako pôvodne už pred 55 rokmi (20. decembra 1957, keď bola omylom vyznačená právoplatnosť na vydanom rozhodnutí) boli vlastnicke vzťahy usporiadané a na ne v tomto medziobdobí nadväzoval celý rad právnych konaní, z ktorých zrejme niektoré nebude ani možné zvrátiť vzhľadom na princípy právnej istoty či ochrany dobromyseľne nadobudnutých práv a pod.</p> <p>Ale aj napriek tomu okresný súd mal dostatok procesných nástrojov, aby vec bola právoplatne skončená.</p> <p>2. Ústavný súd posudzoval správanie sťažovateľov v priebehu konania, pričom nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prietahom.</p> <p>Sťažovatelia síce opakovane doplňovali a upresňovali svoj návrh vo vzťahu k jeho predmetu, avšak využitie možností daných účastníkovi procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie jeho práv v dedičskom konaní, aj keď spôsobuje predĺženie priebehu konania, nemožno kvalifikovať ako postup, dôsledkom ktorého sú zbytočné prietahy. Na ťarchu sťažovateľov možno pričítať len tú skutočnosť, že sťažovateľka i ostatní spoludediči viackrát požiadali o odročenie pojednávania pre rôzne príčiny. Ústavný súd preto na túto skutočnosť prihliadol pri určovaní výšky finančného zadosťučinenia</p> <p>3. Ústavný súd zdôrazňuje, že občianske súdne konanie (dedičské), ktoré bez meritórneho právoplatného rozhodnutia trvá tak dlho, ako to je v danej veci, možno už len na základe celkovej dĺžky jeho trvania považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>V priebehu celého konania okresný súd (súdny komisár) nepostupoval v konaní dôsledne a neorganizoval svoju prácu tak, aby v čo najkratšej dobe zadovážil dostatok relevantných dôkazov potrebných na rozhodnutie vo veci samej.</p>

	<p>Aj keď podľa zistení ústavného súdu bol postup okresného súdu v namietanom konaní v zásade plynulý, na druhej strane je potrebné uviesť, že bol poznačený veľkou neefektívnosťou. Nesústredenosť a neefektívnosť postupu okresného súdu (súdneho komisára) vyplýva okrem iného aj zo skutočnosti, že viaceré pojednávania boli odročené buď na žiadosť účastníka, alebo pre jeho neprítomnosť či neprítomnosť ich právneho zástupcu.</p> <p>Ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom dedičskom konaní p o r u š e n é b o l o .</p> <p>Okresnému súdu prikazuje ďalej konať bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľom priznáva primerané finančné zadostučinenie každému v sume po 2 000 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracoval: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.